

Antwoorden Reader Nederlands

Les 3: spelling algemeen

Oefening 1 (pagina 5)

Tussenklanken

Juiste antwoord

1. krantenbericht
2. beukentak
3. muggenzifter
4. aktetas
5. geitenwol
6. aspergesoep
7. geboortegolf
8. gedachtegang
9. hartenlust

10. hondenweer
11. boordevol
12. hoogtevrees
13. middenklassenauto

14. kattenkwaad
15. kerkenraad
16. kippenvel
17. klassenleraar
18. krokodillentranen
19. kuddedier
20. leeuwendeel
21. elleboog
22. paardenstaart
23. rentestand
24. rijstepap
25. rodekool
26. wiegelied
27. bullebak
28. ruggenmerg
29. secondelijm
30. secretaressedag
31. spinnenweb
32. sparrenboom
33. weduwepensioen
34. vorstendom
35. apetrots
36. paardenbloem

37. paddenstoel

38. kosteloos

39. keuzepakket
40. smartengeld

Waarom?

meervoud is uitsluitend: kranten
meervoud is beuken
meervoud is muggen
meervoud is aktes en akten
meervoud is geiten
meervoud is asperges
meervoud is geboortes en geboorten
meervoud is gedachtes en gedachten
Wijziging in het Groene Boekje 2005: 'hartelust' was voorheen een uitzondering, maar nu niet meer. Het meervoud van hart is gewoon harten. Daarom valt het gewoon onder de hoofdregel.
meervoud is honden
boorde is een versterkend voorvoegsel
meervoud is hoogtes en hoogten
Nieuw sinds 2005: Valt gewoon onder de tussen – n – regel, net zoals bijvoorbeeld klassenjustitie al deed. Reden: klasse heeft maar een meervoud, namelijk klassen.
meervoud is alleen katten
meervoud is alleen kerken
meervoud is alleen kippen
Van klas en klasse is het meervoud alleen klassen
meervoud is alleen krokodillen
meervoud is kuddes en kudden
meervoud is alleen leeuwen
Een versteende samenstelling krijgt geen tussen –n.
meervoud is alleen paarden
meervoud is rentes en renten
Rijst heeft geen meervoud.
Rood is geen zelfstandig naamwoord.
Het linkerdeel komt van het werkwoord wiegen.
Een versteende samenstelling krijgt geen tussen –n.
meervoud is alleen ruggen
meervoud is secondes en seconden
meervoud is secretaresses of secretaressen
meervoud is alleen spinnen
meervoud is alleen sparren
meervoud is weduwes of weduwen
meervoud is alleen vorsten
Hier is ape een versterkend voorvoegsel.
Verandering sinds 2005. Dit woord valt nu onder de hoofdregel. De lastige regel 'diernaam + plantnaam krijgt geen –n' is vervallen.
Verandering sinds 2005: geldt niet langer als een uitzondering op de hoofdregel.
Geen samenstelling, maar een afleiding. Valt dus niet onder de regel voor de tussen –n.
meervoud is keuzes en keuzen
meervoud is alleen smarten

Oefening 2 (pagina 6)

Meervoudsvorming

1. illusies	11. luiwammesen
2. menu's	12. classici
3. biografen	13. kroketten
4. musea	14. leeuweriken
5. wereldzeeën	15. tantes
6. pony's	16. diners
7. harmonieën	17. zebra's
8. pyjama's	18. dictees
9. cao's	19. displays
10. genieën	20. scènes

Oefening 3 (pagina 6)

Meervoudsvorming

1. epidemieën	7. bureaus
2. logés	8. politici
3. poriën	9. ideeën
4. routes	10. cadeaus
5. machinerieën	11. secretaresses
6. cheques	12. etuis

Oefening 4

Botsende klinkers (pagina 7 en 8)

De woorden die fout staan geschreven in de reader, zijn hier onderstreept en verbeterd.

<u>1</u>	<u>antiautoritair</u> (tegen ieder gezag)	20	giro-overschrijving
<u>2</u>	<u>antioproerpolitie</u>	21	groei-economie
3	autoalarm	22	gummi-jas
4	auto-export	23	massa-executie
5	auto-uitlaat	<u>24</u>	<u>milieueffect</u>
<u>6</u>	<u>bendedorlog</u>	25	milieu-instituut
<u>7</u>	<u>benzineaccijs</u>	26	milieuonvriendelijk
8	bijna-akkoord	27	milieu-uitgaven
9	bureauagenda	<u>28</u>	<u>mini-jurk</u>
10	cameraopstelling	29	netto-inkomen
<u>11</u>	<u>cholera-epidemie</u>	30	politie-inval
12	coauteur	31	programma-interface (interface is een programmeertaal)
13	coöperatie	32	revalidatie-unit
14	co-ouderschap	33	cadeauabonnement
<u>15</u>	<u>de-installeren</u>	34	risico-inventarisatie
16	diploma-uitreiking	<u>35</u>	<u>skiuitrusting</u>
<u>17</u>	<u>evaluatieonderzoek</u>	36	semiautomatisch
<u>18</u>	<u>contra-indicatie</u> (argument tegen het uitvoeren van een bepaalde behandeling, medisch)	37	sproei-installatie
<u>19</u>	<u>gere-integreerd</u>	38	tosti-ijzer

Oefening 5 (pagina 10)

Aan elkaar, los of met een streepje of nog anders?

(De combinaties ij + i en ij + ij kregen volgens het Groene Boekje uit 1995 een streepje. Dat is vervallen.)

1. c. beurskoersenpagina	10. c. Sri Lankaans
2. a. rekeningrijden	11. b. mini-jurk
3. c. bruinebonensoep	12. b. sociaaldemocratisch
4. b. onroerendezaakbelasting	13. a. 1 aprilgrap
5. a. Rolexhorloge	14. b. freelancemedewerker
6. b. woon-werkverkeer	15. a. top 10-boek
7. a. telefoniste-receptioniste	16. a. Jan des Bouvriebank
8. b. Eerste Kamerlid	17. a. vicepremier
9. a. locoburgemeester	18. a. re-integratie

Oefening 6 (pagina 11)

Aan elkaar, los, met een streepje, een trema of een apostrof

1. c. PvdA'er	12. c. gsm'etje
2. a. bij nader inzien	13. c. audio-cd
3. c. na-apen	14. a. hotel-restaurant
4. a. 55+'er	15. b. Middellandse Zeegebied
5. a. businessplan	16. a. amfibieën
6. c. fietsverhuur	17. a. Douwe Egbertskoffie
7. b. zaterdagavond	18. c. goededoelenkeurmerk
8. a. van jongs af aan	19. b. hepatitis B-vaccinatie
9. c. groei-economie	20. c. hbo-denkniveau
10. b. cameraopstelling	21. c. 06-nummer
11. b. win-winsituatie	22. b. skiuitrusting

Les 4: spelling algemeen

4.1 Diagnostische toets 'Spelling algemeen' (pagina 12 en 13)

Opdracht 1

De tussen-n

1. b. beresterk
2. a. bolleboos
3. a. pannenkoek
4. b. artsenpost
5. a. gedachtegang

Opdracht 2

Meervouden

6. a. musea
7. b. cafés
8. a. baby's
9. a. haviken
10. b. harmonieën

Opdracht 3

Aaneenschrijven, los, koppelteken, trema en apostrof

11. b. ADHD-medicatie
12. a. coöperatie
13. a. aan de hand van
14. a. zwart-witfoto
15. a. student-assistent
16. b. hbo'er
17. b. accountmanager
18. a. het Europees Parlement
19. b. 1 aprilgrap
20. a. thema-avond

Oefening 1 (pagina 14)

Uitzonderingen bij samenstellingen

1. b. ex-vrouw
2. a. kandidaat-scheidsrechter
3. c. oud-leden
4. a. adjunct-directeur
5. a. non-actief
6. a. ongeschikt
7. a. meesterbrein
8. b. chef-kok
9. a. oudtante
10. a. ik-vorm

Oefening 2 (pagina 15)

Aaneenschrijven van telwoorden en breuken

1. c. zeventigduizend driehonderd
2. c. vijfduizend zeshonderddertig
3. b. twee derde
4. a. tweehonderd miljoen vijfhonderdduizend
5. c. zes achtste
6. b. zesenvijftig
7. a. drieënnegentig
8. c. drie miljoen vierhonderdduizend zeshonderd

Oefening 3 (pagina 17 en 18)

Hoofdletter of kleine letter

1. a. victoriaans	15. a. het Oosten vraagt meer hulp van het Westen
2. b. een vroege Vermeer	16. b. de Koran
3. a. een Beatlesplaat	17. a. Jupiter
4. a. montessorionderwijs	18. a. een christen
5. a. het Nederlands	19. b. kerst
6. a. het Offerfeest	20. b. de Anjerrevolutie
7. a. sonjabakkeren	21. a. de Hoge Raad
8. b. het kubisme	22. a. het Rotterdams gerechtshof
9. a. downsyndroom	23. a. een umlaut
10. a. Moederdag	24. a. de middeleeuwen
11. a. een Dieselbroek	25. a. het New Yorks
12. b. een dieselauto	26. b. een indiaan
13. a. het zuiden van Frankrijk	27. a. 100 gram parmaham
14. a. Amsterdam-Zuid	28. b. het mesolithicum

Oefening 4 (pagina 18)

Bezitsvorm

1. a. Piets boek	6. a. Renés sleutel
2. b. Anna's tas	7. a. Asha's waterkoker
3. a. Shanti's fiets	8. a. Eekes prullenbak
4. a. Brendons tentamen	9. b. Rebecca's perforator
5. b. Agnes' plant	10. b. Klaas' gieter

Oefening 5 (pagina 19)

Extra oefening: aan elkaar of los

1. b. bedrijventerrein	13. b. zevenhonderddertien
2. a. Volkskrantlezer	14. a. onder curatele stellen
3. c. arbo-omstandigheden	15. a. niet-roker
4. c. risico-inventarisatie	16. a. mbo-opleiding
5. b. prijs-kwaliteitverhouding	17. c. grotestedenbeleid
6. CDA-lid	18. b. drieëndertig
7. c. mozaïek	19. a. mijn broers telefoon
8. b. ex-president	20. c. dvd'tje
9. c. hbo'er	21. a. coordinator
10. a. antirookcampagne	22. b. proactief
11. c. indiensttreding	23. b. Tweede Kamervoorzitter
12. c. Zuid-Hollander	24. b. A4-papier

Oefening 6 (pagina 20)

Extra oefening: tussen-n

1. benzinepomp	benzine heeft geen meervoud
2. hopeloos	geen samenstelling, maar een afleiding
3. dennenboom	meervoud is uitsluitend dennen
4. koekenpan	meervoud is uitsluitend koeken
5. tarwebrood	tarwe heeft geen meervoud
6. secretaressedag	meervoud is secretaressen en secretaresses
7. maneschijn	er is maar één maan
8. horlogemaker	meervoud is horloges
9. mensenhand	meervoud is uitsluitend mensen
10. messenrek	meervoud is uitsluitend messen
11. gedachtespinsel	meervoud is gedachten en gedachtes
12. hellevuur	meervoud van hel is ongebruikelijk, unieke zaak
13. gedaantewisseling	meervoud is gedaanten en gedaantes
14. bruidegom	versteende samenstelling of schijnsamenstelling
15. miljoenennota	meervoud is uitsluitend miljoenen
16. brievenbus	meervoud is uitsluitend brieven
17. wittebrood	eerste deel is een bijvoeglijk naamwoord

18. zorgelijk	geen samenstelling, maar een afleiding
19. hogeschool	eerste deel is een bijvoeglijk naamwoord
20. rodehond	de letterlijke betekenis staat te ver af van de figuurlijke betekenis
21. tomatensoep	meervoud is uitsluitend tomaten
22. redelijk	geen samenstelling, maar een afleiding
23. gemeentehuis	meervoud is gemeenten en gemeentes
24. berenvel	meervoud is uitsluitend beren
25. groentesoep	meervoud is groenten en groentes
26. zakenreis	meervoud is uitsluitend zaken
27. gevarengeld	meervoud is uitsluitend gevaren
28. zonnebril	unieke zaak, we hebben maar één zon
29. liegebeest	liegen is een werkwoord
30. notenkraker	meervoud is uitsluitend noten
31. karnemelk	karnen is een werkwoord, proces waarbij verzuurde room in beweging wordt gebracht
32. papegaai	versteende samenstelling
33. apekool	versteende samenstelling
34. stekeblind	eerste deel versterkt het tweede deel van het woord

Oefening 7 (pagina 20)

Extra oefening: meervoudsvorming

1. academici	19. data
2. melodieën	20. explosies
3. cafés	21. theorieën
4. perziken	22. technici
5. Pausen	23. tarieven
6. functionarissen	24. sprays
7. lycea	25. secretarissen
8. introducees	26. portefeuilles
9. steden	27. niveaus
10. knieën	28. diploma's
11. filosofen	29. categorieën
12. musici	30. alibi's
13. stommeriken	31. vitamines
14. coupés	32. taboes
15. hobby's	33. virussen
16. bedrijven	34. koloniën / kolonies
17. paraplu's	35. garages
18. douches	36. choreografen